

[Kelm-Hansen]

kanske offentlighed. Det synes jeg nok der er megen grund til at bemærke. Her så vi i første omgang et flertal i det amerikanske Senat og derefter et stærkt flertal i Repræsentanternes Hus, og så måtte også den amerikanske præsident, som havde været lidt tøvende i starten, rykke ud med en sanktionspolitik, som selvfølgelig, når man tager USAs størrelse i betragtning, har gjort et meget stærkt indtryk i Den sydafrikanske Republik.

Også Commonwealth er kommet med. Og hvad der er særlig interessant, er, at de internationale banker i så stor udstrækning også er kommet med. Og det har jo bl.a. sit udspring i, at den politiske uro i Sydafrika har fået den sydafrikanske rand til at falde ganske bemærkelsesværdigt. Og det var så igen en medvirkende årsag til, at vi her i august måned oplevede, at Den sydafrikanske Republik måtte fastfryse alle sine tilbagebetalinger på udenlandske lån, i første omgang for 4 måneder.

I den periode, der er kommet efter, har det været bemærkelsesværdigt, at bankernes frygt for og tvivl om, hvorvidt det vil være muligt at opretholde den politiske stabilitet i Sydafrika, er vokset. Forleden dag kom der en udtalelse fra den tidligere schweiziske nationalbankdirektør, Fritz Leutwiler, som er den internationale bankmand, som de 28 kreditorbanker har sat i spidsen for forhandlingerne med den sydafrikanske regering, og hr. Leutwiler udtrykker ganske klart, at den sydafrikanske regerings undertrykkende aktioner – som også fortsat er blevet forstærket, efter at fastfrysningen blev en realitet – lige netop er det modsatte af, hvad han havde håbet på, da han accepterede jobbet med at løse landets udenlandsgældskrise. Han tvivler i øvrigt på, at nogen regering kan sælge sin politik dårligere end den sydafrikanske regering, og han påpeger, at de medierestriktioner, som vi på det seneste også har set i Sydafrika, er noget af det mest tåbelige, en regering kunne gøre i denne situation.

For at følge det op, så var der forleden dag også en leder i International Herald Tribune, hvor man siger, at hvis præsident Botha møder protesterne med mere undertrykkelse, så vil han tage Sydafrika, sorte og hvide, ned ad en vej med ensrettet trafik mod spændinger og vold. Det er altså den holdning, den vurdering, som findes bredt i det internationale samfund, og som ikke mindst

findes i bankverdenen, og som findes i erhvervslivet i det hele taget, sådan som det på forskellige måder er blevet dokumenteret fra talerstolen her i dag.

Derfor var jeg glad for udenrigsministerens stærke erklæring om, at tiden nu er inde til en yderligere opstramning af den danske politik, og jeg noterede mig også tilslutning til det synspunkt, at en sådan politik ikke vil kunne blive omkostningsfri for det danske samfund.

Så har jeg naturligvis været glad for, at ikke alene udenrigsministeren, men også en række af ordførerne har udtalt sig i retning af, at det socialdemokratiske forslag og regeringsforslaget ligger tæt på hinanden. Jeg vil nærmere sige, at det måske er en mellemproportional mellem de forskellige forslag, der foreligger her, og det er klart, at det giver en mulighed for, at vi i enighed kan komme et meget langt stykke af vejen.

I øjeblikket skiller meningene lidt med hensyn til, om der skal være importforbud eller ej, eller om man skal gøre, som ministeren sagde, noget, som mere er i overensstemmelse med nordisk tradition, altså bare en venlig henstilling til de implicerede virksomheder. Jeg er bange for, at en sådan venlig henstilling ikke vil slå til, og jeg tror, at som situationen er, er det nødvendigt, at vi her holder fast. Det vil være et klart politisk signal, sådan som ministeren også sagde, hvis vi gør det, og det vil i hvert fald være et klarere signal end det, der kommer fra regeringsforslaget. De drøftelser, der har fundet sted her de sidste dage med repræsentanterne for ANC, John Makatini, ANCs FN-repræsentant fra New York, og tilsvarende med Jimmy Joseph, Stockholmsrepræsentant for SWAPO, giver klart udtryk for, at et importforbud vil være af meget større betydning for dem i den videre politiske kamp end blot en venlig henstilling.

Ministeren var lidt betænkelig ved den del af vort forslag, som gik på en mere direkte kanalisering af støtten til ANC og til SWAPO, men dog ikke mere betænkelig, end at han var indstillet på, at vi kunne gå ind i nogle overvejelser og afvejninger, og det gælder forhåbentlig også forslaget om at give støtte til ANCs kontor i Danmark. Det er nok, som det blev påpeget, et brud på de principper, der hidtil har været gældende for støtten til frihedsbevægelser, men hvis vi ser